



רשומות

הצעות חוק

ה מ מ ש ל ה

11 במאי 2020

1306

י"ז באייר התש"ף

עמוד

הצעת חוק שירות עבודה בשעת-חירום (הוראת שעה – נגיף הקורונה החדש), התש"ף-2020 106

הצעת חוק שירות עבודה בשעת-חירום (הוראת שעה – נגיף הקורונה החדש), התש"ף-2020

1. תיקון חוק שירות עבודה בשעת-חירום – הוראת שעה

בתקופה שמיום פרסומו של חוק זה עד תום שלוש שנים מהמועד האמור יקראו את חוק שירות עבודה בשעת-חירום, התשכ"ז-1967' (להלן – החוק העיקרי), כך:

(1) בסעיף 1 –

(א) בהגדרה "מפעל למתן שירותים קיומיים", אחרי "או אירוע חירום אזרחי" יקראו "או לעניין מחלה מידבקת מסוכנת" ובמקום "או בעת אירוע חירום אזרחי" יקראו "בעת אירוע חירום אזרחי או משניתנה הכרזה על מחלה מידבקת מסוכנת";

(ב) אחרי ההגדרה "אירוע חירום אזרחי" יקראו:

"הכרזה על מחלה מידבקת מסוכנת" – הכרזה כאמור בהגדרה "מחלה מידבקת מסוכנת";

"מחלה מידבקת מסוכנת" – מחלה ששר הבריאות הכריז, בהודעה לפי סעיף 20(1) לפקודת בריאות העם², כי היא מחלה מידבקת מסוכנת וכי קיימת בשלה סכנה חמורה לבריאות הציבור;

(ג) בהגדרה "שירותים קיומיים", בפסקה (2), במקום "או הכרזה" יקראו "הכרזה" ובסופה יקראו "או הכרזה על מחלה מידבקת מסוכנת";

ד ב ר י ה ס ב ר

קיימת בעטייה סכנה חמורה לבריאות הציבור (ראו: י"פ התש"ף, עמ' 3378) (להלן – הכרזת שר הבריאות).

לנוכח המגבלות המסתמנות על הגעה למקומות עבודה כחלק מהתמודדות המדינה עם התפשטות נגיף הקורונה, ולנוכח החשש למחסור בכוח אדם להתמודדות עם מגפה בהיקף נרחב, התעורר צורך דחוף להכשיר את האפשרות לשימוש בסמכות השר לגייס עובדים לפי החוק. לשם כך הותקנו, ביום י"ט באדר התש"ף (15 במרס 2020), תקנות שעת חירום (שירות עבודה בשעת-חירום), התש"ף-2020 (ראו: ק"ת התש"ף, עמ' 746) (להלן – תקנות שעת החירום), שמכוון הוסמך השר לעשות שימוש בסמכות ההכרזה שלו על תחולת פרק ד' לחוק גם לצורך טיפול בסכנה לבריאות הציבור הנובעת מהמחלה הנגרמת על ידי נגיף הקורונה. בהתאם, ביום כ"ב באדר התש"ף (18 במרס 2020), הכריז השר, בצו, על תחולת פרק ד' לחוק על כל שטח המדינה לצורך מתן שירותים קיומיים, לפי סעיף 16 לחוק כנוסחו בתקנות שעת החירום (ראו: י"פ התש"ף, עמ' 5156). יצוין כי עד כה לא הופעלו סמכויות לפי פרק ד' לחוק מכוח הכרזה זו של השר.

סעיף 1 חוק שירות עבודה בשעת-חירום, התשכ"ז-1967 (להלן – החוק), מאפשר לגייס עובדים למפעלים חיוניים או למפעלים למתן שירותים קיומיים, לפי העניין, לצורך טיפול בשורה של מצבי חירום כמפורט בחוק. גיוס העובדים כאמור מתאפשר על ידי הכרזה של שר העבודה הרווחה והשירותים החברתיים (להלן – השר) על תחולת פרק ד' לחוק. השר מוסמך לתת הכרזה כאמור אם מתקיים אחד ממצבי החירום האלה: קריאת מילואים לשירות לפי סעיף 8 לחוק שירות המילואים, התשס"ח-2008 (ראו סעיף 16 לחוק), הכרזה על מצב מיוחד בעורף לפי סעיף 9 לחוק ההתגוננות האזרחית, התשי"א-1951 (ראו סעיף 16 לחוק), והכרזה על אירוע חירום אזרחי לפי סעיף 99א לפקודת המשטרה [נוסח חדש], התשל"א-1971 (ראו: סעיף 16 לחוק).

בשל הסכנה לבריאות הציבור הנובעת מהמחלה הנגרמת על ידי נגיף הקורונה (Novel Coronavirus 2019–nCoV) (להלן – נגיף הקורונה), הכריז שר הבריאות, ביום א' שבט התש"ף (27 בינואר 2020), בתוקף סמכותו לפי סעיף 20(1) לפקודת בריאות העם, 1940 (להלן – פקודת בריאות העם), כי אותה מחלה היא מחלה מידבקת מסוכנת וכי

¹ ס"ח התשכ"ז, עמ' 86; התשע"ח, עמ' 252.

² ע"ר 1940, תוס' (1), עמ' (ע), 191, (א) 239; ס"ח התשע"ט, עמ' 146.

- 16.ג. (א) הוכרו על מחלה מידבקת מסוכנת, ומצא השר כי האפשרות למתן שירותים קיומיים לאוכלוסייה המצויה בשטח שעליו חלה ההכרזה, או לכלל האוכלוסייה בשטח אחר, או למתן שירותים קיומיים הדרושים לתפקודו של השטח שעליו חלה ההכרזה או לתפקוד המשק כולו, עלולה להיפגע בשל אותה מחלה, או שבמערך הייצור או האספקה למתן שירותים קיומיים כאמור עלולים להיגרם תקלות או מפגעים ממשיים, רשאי הוא, לאחר התייעצות עם שר הבריאות, להכריז, בצו, שהוראות פרק זה יחולו לשם מתן שירותים קיומיים כאמור.
- (ב) צו לפי סעיף קטן (א) יעמוד בתוקפו עד למועד המוקדם מבין אלה, אלא אם כן ביטל אותו השר קודם לכן:
- (1) תום התקופה שתיקבע בצו ושלא תעלה על שלושה חודשים; השר, לאחר התייעצות עם שר הבריאות, רשאי להאריך את תקופת תוקפו של הצו לתקופות נוספות שלא יעלו על שלושה חודשים כל אחת;
- (2) ביטולה של ההכרזה על מחלה מידבקת מסוכנת שבקשר אליה ניתן הצו;
- (3) בסעיף 18 לחוק העיקרי, במקום "סעיפים 16 א או 16 ב" יקראו "סעיפים 16 א, 16 ב או 16 ג" ובמקום "או על אירוע חירום אזרחי" יקראו "על אירוע חירום אזרחי או על מחלה מידבקת מסוכנת".

ד ב ר י ה ס ב ר

הנמצאים בתוך השטח המוכרז. כאמור מוצע לתקן סעיף זה כך שיחול גם בקשר להכרזה הניתנת לפי סעיף 16 בנוסחו המוצע.

מוצע כי אם הכריז השר כאמור, תעמוד הכרזתו בתוקף למשך התקופה שתיקבע בהכרזה ושלא תעלה על שלושה חודשים. עוד מוצע כי השר יוכל, בהתייעצות עם שר הבריאות, להאריך את תקופת תוקפה של ההכרזה. לבסוף, מוצע כי אם תפקע הכרזת שר הבריאות, תפקע גם הכרזת השר אשר ניתנה בקשר אליה.

ההסדר המתואר לעיל מוצע כהוראת שעה לשלוש שנים שבסיומן ישוב וייבחן הצורך בסמכות השר לגייס עובדים למפעלים חיוניים או למפעלים למתן שירותים קיומיים, לפי העניין, לצורך טיפול במחלה מידבקת מסוכנת.

עקב המשך התמודדות המדינה עם התפשטות נגיף הקורונה והצורך הנובע מכך להמשיך ולאפשר לשר להפעיל את סמכויותיו לפי פרק ד' לחוק, מוצע לעגן בחוק את ההסדר שנקבע כאמור בתקנות שעת החירום, קרי, להוסיף לחוק את סעיף 16 בנוסחו המוצע ולעגן בו את סמכות השר להכריז, לאחר התייעצות עם שר הבריאות, על תחולת פרק ד' לחוק, וזאת משניתנה הכרזה על מחלה מידבקת מסוכנת לפי סעיף 20(1) לפקודת בריאות העם. כמו כן מוצעות התאמות בהוראות אחרות בחוק הנדרשות עקב כך הכול כמפורט להלן.

סעיף 18 לחוק מאפשר, משניתנה הכרזה על החלת פרק ד' לחוק, לגייס מחויבים בשירות עבודה למפעלים חיוניים או למפעלים למתן שירותים קיומיים מחוץ לשטח המוכרז, או לגייסם מחוץ לשטח המוכרז אל מפעלים

2. ביטול תקנות שעת חירום (שירות עבודה בשעת-חירום) התש"ף-2020³ – בטלות.
3. הוראת מעבר
- צו שניתן לפני תחילתו של חוק זה, לפי סעיף 16ג(א) לחוק העיקרי כנוסחו בתקנות שעת חירום (שירות עבודה בשעת-חירום), התש"ף-2020, יראו אותו כאילו ניתן מכוח הסעיף האמור כנוסחו בחוק זה, ואולם תקופת תוקפו תימנה מיום שניתן מכוח התקנות האמורות.

ד ב ר י ה ס ב ר

סעיף 16ג לחוק, מכוח סמכותו לפי תקנות שעת החירום. מוצע כי צו זה שנתן השר ייחשב לכזה שניתן מכוח ההסדר המוצע בחוק זה, וימשיך לעמוד בתוקף. כמו כן מוצע להבהיר כי תקופת תוקפו תימנה מיום שניתן כאמור מכוח תקנות שעת החירום.

2 סעיף 2 ההסדר המוצע בחוק זה מעגן בחוק את ההסדר שנקבע בתקנות שעת החירום, ועל כן מוצע לבטלן.

3 סעיף 3 כאמור, ביום כ"ג באדר התש"ף (19 במרס 2020), הכריז השר, בצו, על תחולת פרק ד' לחוק על כל שטח המדינה לצורך מתן שירותים קיומיים, לפי

³ ק"ת התש"ף, עמ' 746.